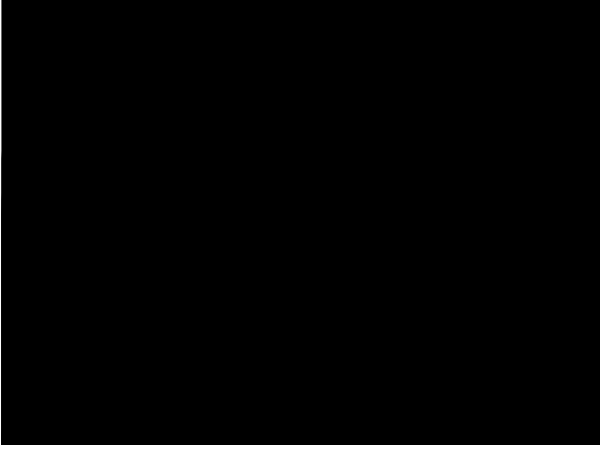

KTÜ'de gerçekleřtirilen Göktürke üzerine çalıřmalar göz dołduruyor

thi – Göktürkeyi bilgisayara
taşıyorlar

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde tasarım projesi ve bitirme tezi dersleri kapsamında Göktürke sözlük ve Göktürke klavye geliştirildi.

Türk harfleriyle yazılmış yazıtların tüm söz varlığı sayısal ortama aktarılarak Android tabanlı bir sözlük yazılımı geliştirildi. Sözlük yazılımı milattan sonra 840 yılından önce atalarımız tarafından yazılmış tüm yazıtlarda kullanılan toplam bin 235 adet eski Türkçe sözcük ve günümüzdeki karşılıklarını iki yönlü arama yapıp listeleyebiliyor. Yazılımı öğrencileri Halil İbrahim Keçeci ve Volkan Demir ile geliştiren Yrd. Doç. Dr. Tuğrul avdar bu yazılımın özellikle Türkoloji ve Göktürke üzerinde çalışan araştırma yapan ve eğitim veren kurumlarda çok faydalı olacağını belirtti.

Öğrencileri İbrahim Taş ve Mustafa ayırlı ile birlikte geliştirilen web tabanlı Göktürke klavye sayesinde evrensel kodlarla (Unicode) Göktürk yazısı yazılabildiğini söyleyen Dr. avdar, evrensel kod yaygınlařtıķça Göktürkenin artık her yerde rahatlıkla yazılabileceğini söyledi. Daha önce klavyenin

Android ve Windows sürümlerini de geliştirdiklerini belirten Dr. avdar son iki yıl içerisinde Gktrke ile ilgili 7 yazılım geliştirdiklerini ifade etti.

Kendilerini en çok zorlayan ve en kapsamlı proje olarak Gktrke çeviriciyi gördüğünü söyleyen Dr. avdar, bu çevirici yazılımını ğrencileri Salih Topçu ve Muhammed Mehdi Uslu ile geçen yıl geliştirdiklerini, Android ve web sürümlerinin olduğunu ve mezun ğrencisi Bilgisayar Mühendisi Salih Topçu'nun hl gönüllü olarak bu çevirici yazılımın güncellemesinde çalıştığını ifade etti.

Dr. avdar, bu çalışmaların altında 28 yıllık Gktrke bilgi birikimi ve 2 yıllık programlama emeğinin olduğunu ifade etti. Tüm bu çalışmalara sosyal sorumluluk bilinciyle yanaştığını söyleyen Dr. avdar bu çalışmaları toplum projesi olarak gördüğünü belirtti. Gktrkeyi bilgisayar dünyasına kazandırmak için 1995'ten bu yana çalışmalar yapan Dr. avdar aynı zamanda bilinen ilk yapılmış Gktrke yazı tipini de geliştiren akademisyen. Daha sonraları farklı yazı tipleri de geliştirmiş, Gktrkenin Evrensel Kod Birliğince (Unicode Consortium) tanınmasından sonra Gktrkeyle ilgili yazılımlara daha ağırlık verdiğini açıkladı. Dr. Tuğrul avdar Gktrkeyle ilgili yaptığı tüm çalışmaları ve yazılımları www.tamga.org adresinde paylaşıyor.